

A decorative scroll with two golden rollers, set against a background of ornate golden scrollwork. The scroll is unrolled to reveal the title in Hebrew.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a horizontal line with ornate scrollwork at both ends.

פרשת בראשית

פרשת בראשית

**"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"**

בספר בראשית מתעורר הכוח המיוחד
והחכמה הנסתרת שהקב"ה נתן במתן תורה

מתחילים התחלה חדשה ספר בראשית,
עם כוחות חדשים שטמונים בספר בראשית.
הגמרא מספרת (שבת פח:) על המחלוקת בין
משה רבנו למלאכי השרת, מתי שמושה רבנו
עלה לשמיים להוריד את התורה, התנגדו
המלאכים ושאלו את הקב"ה למה הקב"ה
רוצה לתת את התורה למשה, "תִּנֶּה הוֹדֵךְ עַל
הַשָּׁמַיִם" (תהלים ח, ב) שיתן להם את התורה
בשמיים. אמר הקב"ה למשה רבנו שיענה
למלאכים תשובה, אמר משה רבנו לקב"ה

מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם,
אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה.

אחז משה רבנו בכסא הכבוד ואמר למלאכי
השרת כתוב בתורה לא תרצח לא תנאף
לא תגנוב, וכי יש ביניכם קנאה? יש ביניכם
יצר הרע? אז מה תעשו בתורה הקדושה,
אין לכם מה לעשות עם התורה אז תתנו לי
את התורה. מיד הודו מלאכי השרת למשה
רבנו ונתנו לו מתנות וגם מלאך המוות נתן
למשה רבנו מתנה. צריך להבין מה העומק
של הויכוח בין משה רבנו למלאכי השרת,
על מה התנגדו מלאכי השרת ומה רצו
מהתורה?

אז צריך לדעת יסוד גדול שכל יהודי חייב
להפנים ולדעת אותו בכל יום שלומד תנ"ך,
מה המהות של התורה שהקב"ה נתן לנו
אותה. הקב"ה נתן לנו את התורה בשביל שני
דברים שאנחנו מחוייבים לעשות בתורה,
דבר אחד זה לקחת את התורה להרהיב
אותה ולהעמיק בה, לחדש בה סודות תורה

שלא נגלים לעין. מתי שהאדם לומד תורה, לא מספיק רק מה שהוא לומד ורואה את החמישה חומשי תורה, את המשנה והגמרא. חלק מהלימוד תורה זה לחדש עוד חידושים עמוקים שלא נמצאים בכתובים ושהאדם לא רואה אותם, אלא עליו להתעמק ולהוציא את החידושים מתוך התורה הקדושה, זה דבר אחד שהאדם מצווה בלימוד התורה ובקבלת התורה.

דבר שני שמצווים בקבלת התורה זה לקיים את התורה הקדושה, וזה מה שאנו אומרים בברכות התורה וְהַעֲרַב נָא ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ, וְצִאֲצֵאֵנוּ, וְצִאֲצֵאֵי כָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, וְלֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. אנחנו צריכים ללמוד תורה ולהתעמק בה, לקיים אותה וגם לחדש בה חידושים חדשים.

מלאכי השרת רצו את התורה, אבל הם לא רצו את הפשטות של התורה, של הציווים לא תרצח, לא תגנוב, הם רצו את הסודות

תורה העמוקים שנמצאים בעומק של התורה, הם רצו את התורה הפנימית, לא את התורה החיצונית. ואז משה רבנו שאל אותם איך יקבלו את התורה הפנימית בלי החיצונית, מה יהיה עם התורה הפנימית, מה יהיה עם לא תרצח, עם לא תגנוב, לכם אין יצר הרע והתמודדות עם המצוות האלו, לכן אין לכם מה לעשות בתורה הזו ואנחנו צריכים לקבל את התורה, כי התורה הזו נבראה רק בשבילנו ואז מלאכי השרת קיבלו את הטענות של משה רבנו והסכימו שהוא יקח את התורה.

זפה מחדש החתם סופר בדרשות חידוש עצום שצריך להיות אצל כל יהודי יסוד גדול ואות בספר בראשית, והכוח הזה מתחדש בכל שנה ושנה. אומר החתם סופר יש חדות וחכמה ועומק לעם ישראל שאין לאומות העולם רק לעם ישראל, והקב"ה נתן את החדות הזו לעם ישראל במתן תורה בסתר שאיתה נוכל לרדת לעמקות התורה, להבין

דבר מתוך דבר, לחדש חידושים, לקחת את הדברים ולהעמיק בהם, להוציא דברים שבשכל רגיל אי אפשר להבין אותם, אדם שאינו יהודי בשכל רגיל לא יכול להבין את הדברים האלה. אומר החתם סופר שהדברים האלה ניתנו רק לעם ישראל בחדות מיוחדת ובשכל מיוחד עם בינה יתרה שאין באומות העולם, כדי להוציא את סודות התורה האלה מהתורה הקדושה.

לכן מתי שרואים יהודי שמנצל את הכוחות של התורה לעניינים אחרים ומצליח יותר, זה כי לקח את הכוחות שהקב"ה נתן לנו בתורה הקדושה ומשתמש בהם לדברים אחרים ואז הוא משיג השגות והצלחות גדולות שאומות העולם לא יכולים להצליח ולהשיג בשכל הרגיל שיש להם.

אם כך, יש לנו את התורה הקדושה שקיבלנו בהר סיני שמתחילה בבראשית ושם יש שני סוגי תורה, תורה נגלית ותורה נסתרת. מלאכי השרת רצו את התורה

הנסתרת בלבד ומשה רבנו רצה את התורה הנגלית ואת התורה הנסתרת. משה רבנו הכניע את מלאכי השרת וקיבל את התורה הקדושה ויחד עם התורה נתן לנו הקב"ה את הסוד והחדות להסיק מתוך הלימוד תורה שנראה לימוד תורה של פשטות, דברים עמוקים להוציא אותם מהכוח אל הפועל, ולהשיג עוד סודות תורה שלא ניתנו למלאכים ולא לאף אומה, אלא רק לעם ישראל בחדות המיוחדת שהקב"ה נתן לעם ישראל.

וצריך לדעת כשמתחילים את התורה עכשיו מבראשית יש התחדשות חדשה, אנחנו מצווים לדעת את פשטות התורה ואת עומק התורה, וצריך לחדש חידושים בתורה שלא ניתנו עדיין, ובכוח המיוחד הזה שנתן הקב"ה למשה רבנו בסתר אפשר להשיג את זה ולהגיע לדרגות וההשגות המיוחדות ביותר, זה הכוח שהקב"ה נתן למשה רבנו

להעביר לעם ישראל ועם הכוח הזה משה
רבנו הכניע את מלאכי השרת שהסכימו
לתת את התורה.

והכוח הזה שוב מתעורר בספר בראשית,
חכמה מיוחדת ובינה יתירה להשיג השגות
נשגבות. אדם שיודע לקחת את ספר
בראשית עם כוחות חדשים, בונה את הנפש
שלו ומעורר אותה לחדות ומיוחדות של
הרוח האלוקית שירדה עלינו במתן תורה
וכך מקיים את מה שהקב"ה ציווה אותנו
במתן תורה להבין את סודות התורה שלא
כתובים וגם לקיים את התורה.

**"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"**

בשבת הראשונה בעולם לא נתן הקב"ה לילה
וכך ניצל האדם ממיתה

התורה הקדושה באה ומצווה אותנו על
היום הנורא והקדוש ביותר בימות השנה,
יום הכיפורים (ויקרא כג, כז) "אֶךְ בְּעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא" שבעשירי
לחודש השביעי זה יום הכיפורים. אך
לאחר כמה פסוקים רואים פתאום שהתורה
סותרת את עצמה ומצווה אותנו בתשיעי
לחודש (שם, לב) "שִׁבְתַּת שְׁבַתוֹן הוּא לָכֶם וְעֵינֵיכֶם
אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעֶרֶב מְעֶרֶב עַד עֶרֶב
תִּשְׁבַּתוּ שְׁבַתְכֶם".

זה תרתי דסתרי, התורה אומרת שצריך
להתענות ביום הכיפורים בעשירי לחודש
השביעי ופתאום התורה אומרת לענות
את הנפש ביום התשיעי. וידוע שכל מילה

שכתובה בתורה מדוקדקת בדקדוק הגדול ביותר ואין אף תג שלא מדוקדק והגמרא אומרת (מנחות כט:): שרבי עקיבא היה דורש תילי תילין של הלכות על כל תג ותג, אם כך יום הכיפורים הוא בתשיעי לחודש השביעי או בעשירי לחודש השביעי?

אלא חשבנו לבאר יסוד שגרם לנו לשמחה עצומה ואהבת השם גדולה, ידוע שהקב"ה ברא את האדם הראשון ביום ראש השנה שחל בשבת, ובאותו ראש השנה הקב"ה לא נתן שיהיה לילה. התחיל יום ראש השנה, האדם חטא ואכל מעץ הדעת ולא ירד הלילה, עד שבמוצאי שבת ירד החושך. הגמרא בירושלמי אומרת (ברכות ס:): שבאותה שבת השמש זרחה ל"ו שעות ולא היה לילה. במוצאי שבת כשבא הלילה, אדם הראשון לקח שני רעפים היכה אחד בשני יצא ניצוץ ויצאה אש ולכן מברכים "בורא מאורי האש".

על פי זה אפשר לבאר ולומר, התורה הקדושה מדקדקת לנו דקדוק גדול בכל

דבר, ראש השנה זה א' בתשרי אם נתחיל לספור את הלילות מראש השנה שהאדם נברא לעולם עד יום כיפור נראה שעברו רק תשע לילות ולא עשר כי לא היה לילה אחד, הלילה של ראש השנה, היו עשרה ימים ליום כיפור אבל תשע לילות.

לכן באה התורה הקדושה ואומרת לנו שלא נטעה, באמת יום הכיפורים חל בעשירי לחודש אבל יש תשע לילות כי בלילה אחד לא שקעה השמש והמשיכה לרוח, לכן אומרת התורה גם בעשירי לחודש על פי התאריך וגם זה בתשיעי לחודש על פי הלילות.

וכך יובן, התורה הקדושה אומרת "בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים", אך "וְעֵינֵיכֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ" זה תשע לילות, אבל באמת זה עשרה ימים כי רק לילה אחד הקב"ה לא נתן לילה. הקב"ה אמר לאדם שלא לאכול מעץ הדעת "כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת" (בראשית ב, יז) אם היה הקב"ה נותן

שירד הלילה האדם היה צריך למות, לכן לא הוריד הקב"ה את הלילה ובינתיים עשה אדם הראשון תשובה וניצל על ידי החסד שהקב"ה עשה איתו חסד שלא יהיה לילה.

**"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"**

העצה לנצח את יצר הרע

הקב"ה זיכה אותנו לסיים את התורה ולהתחיל שוב מבראשית ובס"ד נאמר עצה שאמרו לנו רבותינו הקדושים איך האדם יעבוד את השם. התורה הקדושה מתחילה באות ב' "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" והתורה שבעל פה מסתיימת באות מ' סופית לֹא מֵצֵא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי מִחֲזִיק בְּרִכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹא הַשְּׁלוֹם, שְׁנֵאמַר (תהלים כט, יא) "ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם". על זה אומרים חז"ל "ודברת

בם" האדם צריך לדבר ב' בתורה שבכתב ומ' סופית לסיים את התורה שבע"פ. נבוא ונשאל איך האדם יסיים את התורה שבעל פה ואת התורה שבכתב?

אז חז"ל אומרים לנו מתוך שלא לשמה בא לשמה, העצה לאדם לנצח את היצר הרע ולגבור עליו וללכת לקיים את התורה, להתחיל שלא לשמה ולסיים לשמה. וכך המדרש (ויק"ר לה, א) דוד המלך אומר חֲשַׁבְתִּי דַרְכֵי וְאָשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדֹתֶיךָ, אָמַר דָּוִד רְבוּזֵנוּ שֶׁל עוֹלָם בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם הָיִיתִי מְחֻשָּׁב וְאוֹמֵר לְמָקוֹם פְּלוֹנִי וּלְבַיִת דִּירָה פְּלוֹנִית אֲנִי הוֹלֵךְ, וְהָיוּ רַגְלֵי מְבִיאֹת אוֹתִי לְבֵתִי כְּנִסְיוֹת וּלְבֵתִי מְדַרְשׁוֹת, הֲדָא הוּא דְכָתִיב וְאָשִׁיבָה רַגְלֵי אֶל עֲדֹתֶיךָ.

וזו העצה לנצח את היצר הרע, להגיד ליצר הרע שעושים דבר שלא לשמה, בשביל תועלת ורווח מדבר מסוים, אחרי שהיצר הרע מניח את האדם וחושב שהוא עושה את המצווה לא לשמה, אדם צריך ללכת ולעשות את זה לשמה.

וכך גם אומרת הגמרא (ר"ה ד.) האומר סלע זה לצדקה בשביל שיחיו בני הרי זה צדיק גמור, שואלים המפרשים איך אפשר לומר עליו צדיק, הרי הגמרא בירושלמי אומרת (ברכות א, ה) הלמד שלא לעשות, נוח לו אילו נהפכה שילייתו על פניו. אם כך מה הפירוש של הדברים ואיך נבין אותם, אלא האומר סלע זה לצדקה, הוא רק אמר לבלבל את היצר הרע, אבל האמת שהוא נותן את הצדקה לשם שמיים שזו המעלה הגדולה.

אז אולי כך אפשר לבאר ולומר כך, חז"ל אומרים (ב"ב כה:): אמר רבי יצחק הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר יצפין, אדם שרוצה להעשיר ילך לצד צפון והרוצה להחכים ולהיות גדול בתורה ילך לצד דרום. התורה הקדושה מתחילה באות ב' תמיד הצד הפתוח של האות ב' הוא לצד צפון, אז ההתחלה של התורה יכולה להיות שלא לשם שמיים כי הרוצה להעשיר יצפין, כביכול שאדם יאמר שהוא ילמד תורה בשביל להרוויח, שהקב"ה יתן לו פרנסה והצלחה, כביכול שהפתח

של האות ב' לצד צפון. אבל אחרי שהאדם מתחיל כביכול שלא לשם שמיים וממשיך את התורה בכל הכוח, צריך לסיים אותה עם מ' סופית שהכל סגור והכל לשם שמיים, לשם הקב"ה.

על פי זה אפשר לבאר יסוד גדול, "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום" (משלי יט, כא) אם אדם מתחיל ברבות מחשבות בלב איש, מתחיל את המצוות והתורה כביכול שלא לשם שמיים, ועצ"ת ה' בראשי תיבות ע'ורי צ'פון ו'בואי ת'ימן, הפירוש הרוצה להעשיר יצפין, אדם כביכול יתחיל מצד צפון שלא לשם שמיים ואז זה יתהפך וימשיך לשם שמיים. לכן התורה מתחילה באות ב' שלא לשמה ומסיימת באות מ' סופית לשמה. וכך האדם יתחיל את התורה ויגיע להשגות גדולות בעבודת השם וביראת שמיים.

”וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם”

הדברים המעכבים את האדם מלהגיע
להשגות ודברים גדולים בקב"ה

הגמרא אומרת (חגיגה טו.) מעשה ברבי יהושע
בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה בהר הבית וראהו
בן זומא ולא עמד מלפניו, אמר לו מאין ולאין בן
זומא. אמר לו צופה הייתי בין מים העליונים למים
התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש אצבעות
בלבד, שנאמר (בראשית א, ב) ”וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
עַל פְּנֵי הַמַּיִם” אמר רב אחא בר יעקב כמלא נימא.

אנחנו רואים שרבי יהושע בן חנניה אחד
התנאים הגדולים עמד בהר הבית ועבר ליד
בן זומא, בן זומא לא קם לכבודו של רבי
יהושע בן חנניה. שאל רבי יהושע בן חנניה
את בן זומא למה הוא לא קם בפניו, כשרב
גדול עובר האדם צריך לעמוד בפניו. אמר
לו בן זומא הייתי מסתכל לשמיים וראיתי
שהמרחק בין המים העליונים בשמיים למים
התחתונים הם רק שלוש אצבעות. ממשיכה

הגמרא ואומרת שרבי אחא בר יעקב חולק ואומר שזה לא שלוש אצבעות, אלא זה רק כמלוא נימא, בעובי של שיערה.

על פי זה אולי אפשר לבאר ולומר פה יסוד גדול, בן זומא אומר לרבי יהושע בן חנניה שיש משהו שמעכב בין המים העליונים למים התחתונים, שלוש אצבעות שמעכבות את האדם להגיע לתכלית ולדבר הגבוה ביותר. חשבנו לומר שלוש האצבעות הן כנגד הקנאה תאוה והכבוד שעוצרים את האדם מלהגיע לתכלית הגבוהה ביותר בעבודת השם. ורב אחא שחולק ואומר כמלוא נימא, פירושו אמונה שהאדם צריך להאמין בהשם שכל דבר שמגיע לו אפילו כגודל ועובי של שיערה זה מגיע לו. מה שמפריע לאדם לעלות ולהגיע לדרגות הגבוהות בעבודת השם זו האמונה, שאדם חושב שמישהו עשה לו או מישהו גרם לו.

מפה רואים יסוד גדול, מחלוקת בין בן זומא לרב אחא בר יעקב על דברים שמעכבים

את האדם להגיע לדבקות ולהשגות גדולות בקב"ה. לכן האדם צריך להילחם עם עצמו על הקנאה, התאוה וכבוד ועל האמונה בכל הכוח שלו וברגע שדברים אלו חזקים אצלו הוא יכול להגיע להשגות הגבוהות והדברים הגדולים ביותר.

"וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַקָּאֲרֹת הַגְּדֹלִים אֶת הַקָּאֹר הַגְּדֹל לְמִשְׁשַׁלַּת הַיּוֹם וְאֶת הַקָּאֹר הַקָּטָן לְמִשְׁשַׁלַּת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים"

מעלת השומע בזיונו ושותק

הגמרא אומרת (שבת פח:): הנעלבין ואינן עולבין, שומעין חרפתן ואינן משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר (שופטים ה, לא) "וְאֶהְבֵּיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ". על פי זה ננסה לבאר מה שהיה בין השמש והירח.

בבריאת העולם אחרי שהקב"ה ברא את השמש והירח, באה הירח לקב"ה ואמרה לשון הרע על השמש. הקב"ה לקח את הכוח של הלבנה ומסר את זה בידי השמש ומאותו יום שהלבנה דיברה לשון הרע על השמש, אין לירח אור ואין לו כוח מכוחות עצמו, אלא זה שייך לשמש וכל היום השמש מרחמת ונוהגת בטובת עין עם הלבנה ומביאה לה לשעות הערב את הכוח של האור והלבנה מחזירה את הכוח של האור לשמש בתחילת היום.

רואים פה יסוד גדול, בגלל שהלבנה דיברה לשון הרע על השמש, הקב"ה לקח לה את הכוח שלה ומסר את הכוח הזה לשמש. כך גם צריך לדעת, אדם שדיבר לשון הרע על חבירו או עשה דבר לא טוב לחבירו, הקב"ה לוקח את הזכויות והמעלה של אותו אדם ומעביר את זה לאדם שדיברו עליו לשון הרע. כמו הירח שהיה לה אור והאור הזה הלך ועבר לשמש מאז שהירח דיברה לשון הרע על השמש, כך גם בן אדם שמדבר

לשון הרע על חבירו, לוקח את המעלות שלו ונותן אותן לחבירו. אדם יכול ללמוד תורה ולעשות חסד, לתת צדקות ומעשים טובים, אבל ברגע שדיבר לשון הרע על מישהו הוא לקח את כל הזכויות שלו ונתן אותן לחבירו.

זוהי מה שאומרת הגמרא הנעלבין האנשים שפגעו בהם ואינן עולבין והם לא מחזירים, עליהם הכתוב אומר "וְאֶהְיֶה כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ", יהיו כמו השמש בגבורה שלקחה את השמש מהירח. לכן אדם צריך להיזהר לא לדבר לשון הרע על חבירו, לא לפגוע בו ולא לצער אותו, כי ברגע שהאדם גרם לו צער הוא מעביר את כל הזכויות והמעלות שיש לו לחבר שלו, וחבל שאדם יעמול על עצמו שנים ויעבוד קשה, וברגע אחד מעביר הכל לחבירו, לכן האדם יקפיד להיזהר על כבוד חבירו לא לצער ולא לפגוע באף אחד בעולם.

"הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי"

שורש כפיות הטובה

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע אחרי שהאדם אכל מעץ הדעת, הקב"ה שואל את האדם למה אכל מעץ הדעת, האדם עונה לקב"ה "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי" היא שגרמה לי לאכול מעץ הדעת. הקב"ה אומר לאדם הראשון שהוא כפוי טובה ופה התחיל שורש כפיות טובה שהקב"ה כועס על אדם הראשון שאמר "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי".

חשבנו להקשות קושיה חזקה ביותר, הרי זו אמת שהאשה שיכנעה את האדם לאכול מעץ הדעת, אם כך למה הקב"ה כועס על אדם הראשון וקורא לו כפוי טובה? הרי בן אדם גם אם עשה לשני טובה ועשה לו גם דבר לא טוב, הוא אומר לו שעשה לו דבר לא טוב. פה הקב"ה נותן לאדם הראשון את חוה וזה טוב, אבל חוה שיכנעה את אדם לאכול מעץ הדעת, אדם רק אמר את האמת שחוה

נתנה לו לאכול. כך גם מובא בגמרא (ע"ז ה.). שמשוה קורא לבני ישראל כפויי טובה בני כפויי טובה, אתם כפויי טובה ואביכם אדם הראשון היה כפוי טובה שאמר "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי". אם כך למה קוראים לו כפוי טובה אם הוא רק אמר את האמת?

אלא אולי אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, האשה באה מהאדם, אם האדם מתנהג טוב, גם האשה מתנהגת טוב, אם האדם לא מתנהג טוב, גם האשה לא מתנהגת טוב. האשה התדרדרה והלכה לאכול מעץ הדעת ושמעה לנחש, האשה שמעה לנחש כי באדם היה פגם. אם האדם היה במדרגה מרוממת וקדושה מספיק, האשה לא הייתה פוגמת ושומעת לנחש ומשכנעת את האדם לאכול מעץ הדעת.

אם כך יש פה כפיות טובה, כי אם אדם היה במדרגה גבוהה גם האשה הייתה במדרגה גבוהה, הוא ירד במדרגה אז גם היא ירדה במדרגה. אם כך כשאדם בא בתלונה לקב"ה

האשה אשר נתת עמדי זו כפיות טובה, כי הכוח של האשה בא מהכוח של הבעל.

בעל שמתנהג בצורה הגונה וביראת שמיים, משפיע השפעה חזקה על אשתו, אז אשתו תלך בדרך טובה ולא תגרום לו לרדת ביראת שמיים. אבל בעל שמתחיל את ההתדרדרות, אשתו אחריו הולכת וממשיכה להוריד אותו. אז אם יש בבית בעיות של יראת שמיים או כל בעיה אחרת, השורש של הבעיה מגיע מהבעל.

לכן כשהאדם אומר לקב"ה "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי", הקב"ה אומר לו כפוי טובה אתה אשם, אם האשה ירדה סימן שאתה ירדת. אם אתה תהיה מרומם היא גם תהיה מרוממת. האדם צריך לדעת שהמהות של הבית, המהות של אשתו ושל החיים שלו תלויים בו, אם הוא מתנהג הגון גם אשתו תהיה הגונה, אם הוא ירד גם אשתו תרד.

**"וַיְהִי כֹל יְמֵי אָדָם אָשֶׁר חָי
תִּשְׁעַת מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה"**

אדם שמתנהג בקדושה גדולה גם בשנים
מעטות יכול להשיג השגות גדולות

יש דברים שכל אדם צריך לקחת ולשמור
בנפש שלו שיהיו חלק מהארגז כלים שלו
מתי שיש לו התמודדויות ודברים קשים
עם החיים, אלה הדברים שאיתם הוא צריך
לשמור ולפתור את הבעיות שיש לו בנפש.

דוד המלך אומר (תהלים קמד, ד) "אָדָם לְהַבֵּל
דְּמָה יָמָיו יָמָיו פָּצַל עֹבֵר", אם נסתכל על אדם
הראשון על חווה, קין והבל אנחנו מתגלגלים
כמעט ששת אלפים שנה מבריאת העולם
לתקן את החטא של אדם הראשון. כל אדם
כשנפטר מהעולם נלקח למערת המכפלה,
מביאים אותו לאדם הראשון ושואלים אותו
האם נפטר זה תיקן את מה שקלקלת, אם
הוא תיקן מקדמים אותו הלאה, אם לא תיקן
הוא חוזר בגלגול.

המהות שלנו בעולם הזה לתקן את חטא עץ הדעת, אם אדם כל החיים שלו מסדר איפה הוא בתיקון של חטא עץ הדעת, אם אשה תדע לסדר בחיים שלה איפה התיקון שלה בחטא עץ הדעת, אנו מקלים על עצמנו בעבודה שלנו ביום יום מה התיקון שלנו. אדם שיודע מה התיקון שלו בעולם, קל לו יותר להתנהל ולעשות מה שהוא צריך לעשות.

אדם הראשון הבריאה הראשונה שחיה בעולם חי כמעט אלף שנים, יש לו שני בנים קין והבל, קין הורג את הבל. שני אחים שרבו על כבוד, קין חושב שחצי מהעולם שלו והבל חושב שחצי מהעולם שלו, קין מקנא למה יש לאחיו בדיוק כמו שלו ורוצה לקחת להבל את החצי שלו ומזה מתדרדר שהוא לא יכול לראות אותו ושלא יולדו לו ילדים ונכדים שיהיו חלק מהעולם. קין קם ורוצח את הבל ברצח הראשון הנתעב שהיה בעולם, קין מקים עולם שלם והבל בגיל חמישים יום מת על ידי קין.

מי שיסתכל מהצד, יאמר שהדבר החמור ביותר בעולם והטרגדיה הגדולה ביותר קרתה להבל, אבל דוד המלך פה מלמד אותנו יסוד גדול לחיים שלנו "אָדָם לְהֶבֶל דָּמָה יָמִיו כְּצֵל עוֹבֵר" (תהלים קמד, ד) אדם הראשון והבל היו דומים אחד לשני, כל מה שנראה אצל אדם הראשון שחי אלף שנים וילד ילדים, בנה את העולם וממנו התחיל כל העולם, אז צריך לדעת שבאותו משקל גם מהבל יצא עולם ומלואו אפילו שחי רק חמישים יום.

צריך לדעת יסוד גדול, מתי שאדם משאיר תורה או ילדים שהולכים בדרך השם, הילדים של האדם לומדים ומלמדים תורה, מחזקים אנשים בעבודת השם, הם בונים את ההמשך של אביהם מה שגם הוא לא עשה והם ידא אריכתא של אביהם ומקימים עולה של תורה בכוח אותו אדם. אם זה אדם שבלי ילדים אז התורה שהשאיר הולכת ועולה מתעוררת אחרי עשר שנים או חמישים או מאה שנה והיא עולה ומרימה את כל העולם כולו ועושה דברים עצומים.

אסור לחשוב בגלל שאדם הראשון חי כמעט אלף שנים והבל חמישים יום, אדם הראשון עשה הרבה והבל לא עשה כלום, אלא דוד המלך אומר "אָדָם לְהַבֵּל דָּמָה" הבל ואדם היו דומים במעשים שלהם ובתוצאות שלהם, גם אם הוא חי חמישים יום ולא נראה שהספיק הרבה, היסודות שהשקל בעולם היו חזקים ובעלי משמעות ומשקל כ"כ גדולים שזה נחשב ונקרא כמו שחי כל חייו של אדם הראשון.

וזוד המלך ממשיך ואומר "יָמָיו פָּצַל עוֹבֵר" כמו הצל שעובר והמדרש אומר (קהלת רבה א, ב) האם צל של עץ או צל של קיר, לא משנה איזה צל זה, לפעמים אדם מת גם בלי ילדים אבל הכוח שזרע בעולם הוא חוזר כמו ציפור במקום אחר או בא בגלגול בעיר אחרת ומשם מקים עוד פעם תורה, אבל זה מהיסוד הראשון שבא לעולם.

לכן האדם צריך לדעת יסוד גדול שאסור לו למדוד ולשקול את החיים שלו על פי

מה שהוא רואה עכשיו, אם רואה שלפלוני מצליח והוא לא מצליח, אם רואה שלפלוני יש ילדים ולו אין ילדים. אם רואה שלפלוני נותן שיעור ויש הרבה אנשים בשיעור ואצלו אין אנשים, אם רואה שלפלוני יש כסף ולו אין, אסור לאדם לטעות כי החיים לא נמדדים הרגע אלא אחרי זמן ולאורך זמן. אדם שרוצה למדוד חיים אחרי שעה, אחרי שבוע או שנה הוא עושה טעות חמורה.

אדם להבל דמה, הבל מת בגיל חמישים ומה שנתן ומה שהשאיר בבריאת העולם, היה לזה משקל כמו אדם הראשון. לכן כל מה שאדם הראשון מתמרמר זה חוסר אמונה, כל מה שאדם כועס זה חוסר אמונה.

וצריך לדעת מה שהגמרא אומרת (יומא לח.) בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך ומשלך יתנו לך. כל מה שיש לאדם, זה הדברים המיוחדים שלו וגם אם רואה שזה לא מצליח לו עכשיו, לאורך זמן ולאורך מחזור של חיים הוא ישיג השגות גבוהות ביותר. אם האדם מתנהג

טוב ובקדושה וטהרה במסירות ובדבקות בקב"ה, הוא ישיג את הדברים הגדולים והקדושים ביותר שאפשר לשער ולתאר.

**"וַיְתִּילֶךָ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ
כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים"**

מתי שהקב"ה רוצה לעשות דבר
לצדיק הוא גורם לצדיק שירצה את
הדבר

וזה הכוח הגדול שדוד המלך מלמד שאדם
להבל דמה אפילו שהבל חי חמישים יום
ואדם כמעט אלף שנה השיגו אותן השגות.
לכן האדם ימשיך להתחזק ולמסור נפש
וללמוד תורה, וגם אם לא רואה תוצאות,
הזריעה שהוא זורע תהיה לדורות והוא
יראה אותה בזמן הטוב ביותר שהוא צריך
לראות אותה, גם אם לא בחייו אז אחרי

מותו. כשפתאום רואים משהו שעולה וגדל ונהיה משהו מיוחד, זה מזריעה לפני דורות שאדם עשה דברים גדולים ועכשיו צצים ועולים.

**”וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיָנֹנוּ
כִּי לָקַח אֶתוֹ אֱלֹהִים”**

מתי שהקב"ה רוצה לעשות דבר לצדיק
הוא גורם לצדיק שירצה את הדבר

התורה הקדושה בפרשת השבוע אומרת לנו **”וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיָנֹנוּ כִּי לָקַח אֶתוֹ אֱלֹהִים”** ורש"י אומר במקום צדיק היה וקל בדעתו לשוב להרשיע לפיכך מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו, וזהו ששינה הכתוב במיתתו לכתוב וַאֲיָנֹנוּ בעולם למלאות שנותיו. חז"ל אומרים לנו שחנוך מת קודם זמנו ועלה

לשמייים להיות הספרא רבה, שר הפנים של השמייים המלאך מט"טרון.

צריך להקשות על הרש"י הזה קושיה חזקה, רש"י אומר שחנוך היה קרוב להרשיע, אדם שהתורה מעידה עליו שהיה צדיק וירא השם, איך אפשר לומר על חנוך שהוא המלאך מט"ט, שרו של עולם שהיה קרוב להרשיע?

אלא אולי אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, כתוב מתי שהקב"ה רוצה לעשות משהו לצדיק, הוא מביא את הצדיק שירצה את הדבר כי הקב"ה "רָצוֹן יִרְאֶיוּ יַעֲשֶׂה" (תהלים קמה, יט), הקב"ה עושה את הרצון של הצדיקים ולכן מתי שהגיע זמנו של חנוך והקב"ה חשב שזה הזמן להעלות אותו להיות שר הפנים בשמייים, הקב"ה הכניס בליבו שמסוכן שהוא יחיה כי הוא עלול לחטוא והוא יכול להיות קרוב להרשיע, ברגע שהוא הרגיש שהוא יכול לחטוא אז הוא רצה למות ואז

הקב"ה רצון יראיו יעשה העלה את נשמתו של חנוך למעלה ולדרגה הגבוהה ביותר.

וזה יסוד גדול, שהקב"ה עושה את הרצון של הצדיק ומביא את הצדיק לרצות דבר ואז הקב"ה מביא לו את הדבר וכך הדבר היה אצל חנוך.

